

FRA pressiteade

Viin/Brüssel, 18. juuni 2013

Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet (FRA) esitleb oma aastaaruannet

Käesolevas FRA aastaaruandes juhitakse tähelepanu saavutustele ja väljakutsetele põhiõiguste valdkonnas kogu ELis. Ühtlasi käsitletakse aruandes praeguse kriisi mõju õigusriigile ja liikmesriikide jõupingutusi oma [õigussüsteemide](#) usaldusväärse tagamisel.

„EL ja selle liikmesriigid on aastate jooksul edukalt üles ehitanud soliidse põhiõiguste infrastruktuuri. Siiski peavad nii EL tervikuna kui selle liikmesriigid paljudes valdkondades veel tööd tegema,“ märgib FRA direktor Morten Kjaerum. *„Meie käesolev aastaaruanne tõendab, et praegune kriis on ühtlasi proovikiviks põhiõigustele ning mõjutab nii demokraatlikku õiguspärasust kui õigusriigi printsiipe.“*

Tänavuses aastaaruandes käsitletakse muuhulgas järgmisi teemasid:

- vastu on võetud ELi direktiiv, millega kehtestatakse **kuriteoohvrite** õiguste ning neile pakutava **toe ja kaitse** miinimumnõuded. Liikmesriigid rakendavad meetmeid, millega tagatakse ohvritele juurdepääs konfidentsiaalsetele ohvriabiteenustele;
- **eelarvekärbete mõju** haavatavate rühmade (nt laste) haridusele, tervishoiule ja sotsiaalteenustele;
- **romad** puutuvad jätkuvalt kokku [diskrimineerimise ja sotsiaalse tõrjutusega](#). Paljud neist elavad äärmises vaesuses ning neil puudub juurdepääs tervishoiule ja korralik eluase;
- EL teeb jõupingutusi [ELi andmekaitseraamistiku reformimiseks](#), mis on kõige ulatuslikum ELi andmekaitseaduste reform viimase 20 aasta jooksul;
- EL edendas andmebaaside ja IT-lahenduste laialdasemat kasutamist **piirivalves** ja viisataotluste menetlemises ning pidas edukalt läbirääkimisi läbivaadatavate **varjupaigalaste õigusaktide** üle. Tagasisaatmisdirektiivi rakendamise järel on paljud ELi liikmesriigid võtnud riiklikul tasandil kinnipidamise asemel kasutusele muud meetmed. Arvud näitavad siiski, et muid meetmeid kasutatakse praktikas tõhusalt vaid mõnes liikmesriigis. Teistes riikides on kinnipidamine endiselt isikute tagasisaatmisprotsessis kõige sagedamini kasutatav meede;
- mõned liikmesriigid rakendasid lisameetmeid kriminaalõiguse valdkonnas **rassismi- ja ksenofoobia vastase võitluse edendamiseks**. Nende hulgas on meetmed, millega tagatakse rassismist, ksenofoobiast ja sallimatusest ajendatud kuritegude selgem eristamine karistusseadustikus või sätestatakse rangemad karistused sellistest eelarvamustest ajendatud kuritegude toimepanemise eest;
- kuna 2012. aasta oli aktiivsena vananemise aasta, keskendus EL veelgi enam ka vanemate (sh puudega) inimeste probleemidele ja nende eneseteostust takistavatele asjaoludele.

FRA aastaaruanne: [Põhiõigused: probleemid ja saavutused 2012. aastal](#) ning [Kokkuvõte – põhiõigused: peamised õigus- ja poliitikaarengud 2012. aastal](#).

Lisateave

media@fra.europa.eu

Tel: +43 1 580 30 858

Märkused toimetajatele

- Aastaruandes vaadeldakse põhiõigustega seotud arenguid järgmistes valdkondades: varjupaiga-, sisserände- ja integratsiooniküsimused, piirivalve- ja viisapoliitika, infoühiskond ja andmekaitse, laste õigused ja lastekaitse, võrdõiguslikkus ja mittediskrimineerimine, rassism ja etniline diskrimineerimine, ELi kodanike osalemine Euroopa Liidu demokraatia toimimises, tõhusa ja sõltumatu õigussüsteemi kättesaadavus ning kuriteoohvrite õigused. Keskne fookus on aruandes peatükil „Euroopa Liit väärtuste kogumina: põhiõiguste kaitse kriisi ajal”.
- FRA 2012. aasta aruandes esitatakse konkreetseid ja võrreldavaid andmeid põhiõiguste olukorra kohta 27 ELi liikmesriigis ja Horvaatias. Aruandes tuuakse välja peamised arengud, paljutöötavad tavad ning väljakutsed lähitulevikus ning tõstetakse ühtlasi esile selles valdkonnas viimasel ajal tehtud FRA tööd.
- Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti (FRA) ülesanne on anda tõendipõhist nõu Euroopa Liidu ja riikide otsustajatele, edendades seeläbi teadlikumat ja sihipärasemat arutelu ning poliitikakujundamist põhiõiguste valdkonnas.